

ONTWIKKELAGENDA CULTUUR IN ALKMAAR TOT 2040

DE ONTWIKKELAGENDA CULTUUR IN ALKMAAR TOT 2040
IS EEN VOORSTEL OM HET AL BESTAANDE
RUIMTEGEBREK OP TE LOSSEN EN DE HUISVESTING VAN
DE STEDELIJKE CULTURELE VOORZIENINGEN AAN TE
PASSEN AAN DE GROEI VAN ALKMAAR

INHOUD

1. Samenvatting
2. Van Cultuurvisie Alkmaar 2040 naar Ontwikkelagenda Cultuur in Alkmaar tot 2040
3. De meerwaarde van investeren in de centrale culturele voorzieningen
4. Betrokken stedelijke culturele voorzieningen
5. Programma's van eisen
6. Valideringsonderzoeken
7. Investeringsramingen
8. Ramingen toename huurkosten
9. Ramingen subsidies aan de hand van business cases
10. Planning
11. Dekking van hogere subsidies door groei van de bevolking

1. Samenvatting

De *Ontwikkelagenda* heeft als doel om aan de raad oplossingen voor te leggen voor de geleidelijke ruimtegroeï van het ABC Huis, Stedelijk Museum Alkmaar, Theater De Vest en Podium Victorie. Hiermee kan in het huidige tekort van 3.000 m² en de gevolgen van de bevolkingsgroeï in de komende jaren worden voorzien. Een tweede doel is om te duiden welke geleidelijke subsidiegroeï nodig is voor de exploitatie van de extra ruimte. Die kan worden berekend aan de hand van programma's van eisen, valideringsonderzoeken investeringsramingen, huurramingen en business cases. Hiervoor zijn twee agenda's doorgerekend: de Brede agenda en de Groeiagenda.

De Brede agenda is de uitwerking van het gekozen scenario in de *Cultuurvisie*. Omdat de investeringskosten hoger uitvallen dan in de rapportage van het bureau BBN voor de *Kaders voor de Cultuurvisie Alkmaar 2040* was vermeld, is ook een Groeiagenda toegevoegd.

Brede agenda

- ABC Huis: inloopfunctie aan het Canadaplein en overige functies in nieuwbouw in Overstad
- Stedelijk Museum Alkmaar: uitbreiden met de vrijkomende ruimte van het ABC Huis
- Theater De Vest: grote zaal van bijna 700 naar 1000 stoelen en extra kleine zaal van 100 stoelen
- Podium Victorie: grote zaal van 900 naar 1500 plaatsen en extra middenzaal van 400 plaatsen

De berekeningen leiden voor de vier genoemde instellingen tot de volgende waarden voor de Brede agenda:

<i>Instelling</i>	<i>Geraamde Investing</i>	<i>Geraamde huur-toename</i>	<i>Geraamde subsidietoename</i>				<i>Geraamde totale subsidietoename</i>
			<i>2029</i>	<i>2030</i>	<i>2034</i>	<i>2036</i>	
ABC-Huis	32.398.821	1.702.020	3.388.799				3.388.799
Stedelijk Museum	11.354.123	571.457		1.231.550			1.231.550
Theater De Vest	34.456.056	1.672.666			1.779.168		1.779.168
Podium Victorie	13.322.131	878.160				820.538	820.538
Totaal	91.531.131	4.824.303	3.388.799	1.231.550	1.779.168	820.538	7.220.055

Groei-agenda

- ABC Huis en Stedelijk Museum Alkmaar: uitbreiden met 2000 m² en 2500 m² uit door respectievelijk optopping van het eigen gebouw en het met één laag verhoogd Achter de Vest 1
- Theater De Vest: grote zaal van bijna 700 naar 1000 stoelen en geen extra kleine zaal
- Podium Victorie: grote zaal van 900 naar 1500 plaatsen en extra middenzaal van 400 stoelen

De berekeningen leiden voor de vier genoemde instellingen tot de volgende waarden voor de Groeiagenda:

<i>Instelling</i>	<i>Geraamde Investing</i>	<i>Geraamd e huur- toename</i>	<i>Geraamde subsidietoename</i>				<i>Geraamd e totale subsidie- toename</i>
ABC-Huis	8.611.227	622.975	1.439.962				1.439.962
Stedelijk Museum	17.771.573	873.993		1.509.950			1.509.950
Theater De Vest	30.718.572	1.480.037			1.481.225		1.481.225
Podium Victorie	13.322.131	878.160				820.538	820.538
Totaal	70.423.503	3.855.165	1.439.962	1.509.950	1.481.225	820.538	5.251.675

De raad krijgt het advies om in te stemmen met de Groei-agenda

2. Van *Cultuurvisie Alkmaar 2040* naar *Ontwikkelagenda Cultuur in Alkmaar tot 2040*

Op 12 december 2024 heeft de gemeenteraad van Alkmaar met de *Cultuurvisie Alkmaar 2040* het cultuurbeleid tot 2040 vastgesteld. Belangrijke punten hierin zijn onder meer dat cultuur onmisbaar is voor onze samenleving, onze culturele instellingen zo succesvol zijn dat uitbreiding nodig is, zeker gezien de voorziene bevolkingsgroei, en dat spreiding van cultuur over wijken en dorpen topprioriteit heeft. Andere belangrijke punten zijn een beter vestigingsklimaat voor makers, jongeren aan Alkmaar binden, ouderen actief houden, meer aandacht voor hedendaagse beeldende kunst en vitale amateurkunstverenigingen. Breed gedragen is het instandhouden en verbeteren van het aanbod van cultuureducatie. De uitvoering van deze visie is beschreven in het *Uitvoeringsplan Cultuurvisie Alkmaar tot 2028* en in de *Ontwikkelagenda Cultuur in Alkmaar tot 2040*, kortweg *Uitvoeringsplan* en *Ontwikkelagenda*

Het *Uitvoeringsplan* heeft een looptijd van vier jaar en bevat een overzicht van beleidsvoorstellen die op korte termijn kunnen worden uitgevoerd. Deze voorstellen betreffen onder meer het verbeteren van faciliteiten in wijken (Alkmaar-Noord) en dorpen, de voorzieningen voor jonge makers, de instandhouding van de financiering van cultuureducatie en de faciliteiten voor hedendaagse beeldende kunst. Daarnaast worden in het *Uitvoeringsplan* de versterking voor jongeren- en ouderencultuur aangepakt en het gebruiken van leegstaande panden van de gemeente en derden voor cultuur. Een aantal van die zaken is al aangepakt en in de loop van 2025 volgen er meer. Dat gebeurt zoveel mogelijk met bestaande budgetten en waar dat niet mogelijk is wordt aan de Raad een afzonderlijk voorstel voorgelegd in de jaarlijkse begrotingscyclus.

Het voorliggende voorstel heeft betrekking op de *Ontwikkelagenda* en heeft tot doel de ruimtelijke en financiële consequenties van de uitbreidingen van de stedelijke culturele instellingen uit te werken en door te rekenen voor wat betreft de eventuele gevolgen voor de subsidiering voor de stedelijke voorzieningen.

3. De meerwaarde van investeringen in stedelijke culturele voorzieningen

Economische ontwikkeling

In de *Cultuurvisie Alkmaar 2040* is opgenomen dat de Boekmanstichting heeft berekend dat voor de economische impact van cultuur geldt dat elke euro aan entree met 2,5 kan worden

vermenigvuldigd. Bij een gemiddelde ticketprijs van deze instellingen van € 25 betekent dat een extra economische impuls van € 62,50 per bezoek (bron *Cultuurvisie Alkmaar 2040*, p. 13).

- Stedelijk Museum Alkmaar verwacht een groei van 50%, die door bureau Berenschot is gevalideerd. Het aantal bezoekers neemt toe van 60.000 naar 90.000 met uitschieters tussen de 100.000 en 120.000, dus met tenminste 30.000.
- Het aantal stoelen in de grote zaal van Theater de Vest neemt met 43 % toe. Volgens het validatieonderzoek van bureau Knyfe voorziet die toename in de behoefte, zodat ook het aantal bezoekers aan de grote zaal met die omvang groeit. In 2024 was het aantal bezoekers aan de grote zaal circa 75.000. Met meer stoelen en een gelijkblijvende bezetting stijgt het aantal bezoekers aan de grote zaal na uitbreiding met ruim 32.000.
- In het validatieonderzoek van bureau Leisure Advies is opgenomen dat het aantal bezoekers aan Filmhuis Alkmaar toeneemt van 130.000 naar tenminste 170.000. Dat is een toename van 40.000.
- Het bureau Bart van der Laak advies en realisatie valideert voor Poppodium Victorie een toename van 116.000 bezoekers in 2024 naar 225.000 bezoekers na een uitbreiding van de capaciteit van de huidige 1160 plaatsen (exclusief dakterras) naar 2000 plaatsen (exclusief buitenlocatie). Dat betekent een toename van 109.000.

Dit betekent een toename van bezoekers aan podium-en museumcultuur van 211.000 bezoekers na voltooiing van uitbreiding van deze instellingen. Daarmee komt de economische impact van de 211.000 extra bezoekers op ruim € 13 miljoen. Dit komt bovenop de al bestaande economische impact van € 48,3 miljoen, zoals uitgewerkt in de *Cultuurvisie*.

Vestigingsklimaat

Een veelzijdig en kwalitatief sterk cultureel aanbod is belangrijke voor de aantrekkingskracht van Alkmaar voor inwoners en bedrijven. Zo'n aanbod is voor stedelingen van elders een pluspunt om zich in Alkmaar te vestigen. De aanwezigheid van Theater De Vest, ABC Huis, Filmhuis Alkmaar en Podium Victorie geeft aan dat er in Alkmaar wat te beleven is. Dat geldt ook voor bedrijven die willen verhuizen en daarbij letten op een fijn woonmilieu voor hun medewerkers. Toeristen komen weer meer af op een Stedelijk Museum dat iets te bieden heeft en een interessante gratis toegankelijke Grote Kerk, naast de monumentale binnenstad en het ruime winkelaanbod.

Welzijn

Een goed aanbod heeft ook impact op het individuele welzijn. Zo is vast te stellen dat bijvoorbeeld amateurkunstenaars een geluksgevoel kunnen ervaren in een groep met gelijkgestemden, bijvoorbeeld in een vereniging. Zij kunnen voor grotere uitvoeringen terecht bij de stedelijk voorzieningen, hetgeen de sociale cohesie versterkt. Andere meetbare voorbeelden zijn het toenemen van het zelfvertrouwen en het verminderen van eenzaamheidsgevoelens door cultuurconsumptie en – productie bij het ABC Huis. Ook is uit onderzoek gebleken dat cultuurbeoefening jongeren kan helpen bij het oplossen van psychische problematiek. Het initiatief SPOT van Artiance is hiervan een goed voorbeeld van, met een laagdrempelige inloop op initiatief van jongeren zelf. Jongeren met mentale problemen voelen zich er gezien en gehoord.

Weerbaarheid

Cultuur is vaak gebaseerd op of geïnspireerd door maatschappelijke vraagstukken, en biedt tegelijkertijd het publiek de mogelijkheid om op een andere manier te kijken naar die vraagstukken. Die tweezijdige werking van cultuur zien we bijvoorbeeld bij cabaret, film,

fotografie en media. Met cultuur blijven inwoners betrokken, herkennen zij mechanismen van uitsluiting en zijn ze bereid te participeren.

Gezondheid ouderen

Onderzoek van het University College Londen toont aan dat als ouderen regelmatig een museum bezoeken, de kans op dementie afneemt. Dat komt vooral omdat de collecties leiden tot schoonheidservaringen en aanzetten tot nadenken.

4. Betrokken stedelijke culturele voorzieningen

In de *Cultuurvisie* zijn als stedelijke culturele voorzieningen omschreven:

1. ABC Huis
2. Stedelijk Museum Alkmaar
3. Theater De Vest en Grote Kerk
4. Kunstuitleen Alkmaar
5. Filmhuis Alkmaar
6. Podium Victorie
7. Karavaan

Drie daarvan worden meegenomen in het Uitvoeringsplan. Dat zijn Karavaan, Filmhuis Alkmaar en Kunstuitleen Alkmaar. Het gaat om de volgende situaties:

Karavaan

Deze instelling verzorgt theater op locatie en is de belangrijkste plek voor jonge makers, met name op het gebied van de podiumkunsten, maar ook voor beeldende kunst. De hoofdlocatie is in De Drukkerij en er zijn tijdelijke locaties elders in Alkmaar. Met name bij de tijdelijke locaties is er sprake van een beëindiging van het gebruik op korte termijn. Om die reden is in de loop van 2025 behoefte aan meer ruimte. Een belangrijk deel van de oplossing is een kleine zaal voor 100 stoelen in de pershal van De Drukkerij of elders. Gezien de beperkte ruimtebehoefte en de urgentie wordt daar de komende maanden al aandacht aangegeven. Om die reden wordt de aanpak van De Karavaan opgenomen in het *Uitvoeringsplan*.

Kunstuitleen Alkmaar

In de *Cultuurvisie* is aangegeven dat huisvesting van deze instelling in De Ambachtsschool aan de Bergerweg 1 verdere ontwikkeling bemoeilijkt. Het gebouw ligt niet in de loop en hun activiteiten worden belemmerd door de veiligheidsmaatregelen die nodig zijn voor de conserverende taken van het Regionaal Archief. Daarnaast speelt dat Kunstuitleen Alkmaar de functie wil verbreden naar een regionaal centrum voor makers als beeldend kunstenaars door ruimte te bieden aan kunstenaars, zoals expositiemogelijkheden en begeleiding. Daarvoor is een groeiproces wenselijk om te komen van de huidige 350 m² naar de gewenste 900 m². Dat is in 2025 al mogelijk indien aan meer centrale locatie kan worden gevonden van circa 500-600m². Dat kan worden opgepakt als onderdeel van het *Uitvoeringsplan*.

Filmhuis Alkmaar

Deze instelling geeft de voorkeur aan uitbreiding in de huidige locatie bij VUE. Het continueren in het huidige gebouw heeft ook de voorkeur van VUE, zodat daarop wordt ingezet. Filmhuis Alkmaar verwacht na nog een aantal succesvolle jaren ruimte te vinden voor hogere huisvestingslasten en investeringen in het interieur. Het overleg en de aanpak hiervan wordt opgenomen in het *Uitvoeringsplan*.

Daarmee concentreert zich de *Ontwikkelagenda* op de vier volgende instellingen:

- ABC Huis
- Stedelijk Museum Alkmaar
- Theater De Vest en Grote Kerk
- Podium Victorie

5. Programma's van eisen

In het voorgaande is aangegeven hoe het huidige succes van de instellingen kan worden gecontinueerd door uitbreidingen in de jaren hierna. Om aan te geven om welke uitbreiding naar aard en omvang het hier gaat, zijn technische programma's van eisen opgesteld, die leiden tot de berekening van de benodigde investeringen.

5.1. ABC Huis

In de *Cultuurvisie* is aangegeven dat het ABC Huis meer ruimte nodig heeft voor zowel de bibliotheek- als de kunstschoolfunctie. Bij vestiging van nieuwbouw voor deze uitbreiding in Overstad blijft een inloop van de bibliotheekfunctie aan het Canadaplein.

5.2. Stedelijk Museum Alkmaar

Alkmaar kan zich gelukkig prijzen met de langdurige bruikleen van de Kremer Collectie. Met de grote toename van het aantal topstukken stijgt ook het aantal bezoekers van ruim 60.000 naar meer dan 90.000 met jaren van meer dan 100.000 bezoekers. Dat betekent niet alleen een culturele aanwinst voor de stad, maar dat is ook belangrijk voor de economie. Juist museumbezoekers van buiten, vaak vanaf 50 jaar, combineren het bezichtigen van kunst en erfgoed met het gebruik maken van de voorzieningen in een stadscentrum, zoals het winkelaanbod en de horeca. Om de topstukken van de Kremer Collectie goed tot hun recht te laten komen is een extra ruimte nodig, net als voor hedendaagse beeldende kunst en het beter exposeren van de huidige collectie.

5.3. Theater De Vest en Grote Kerk

Onderzoek door het Bureau BBN heeft uitgewezen dat de huidige grote zaal met net geen 700 stoelen kan worden vergroot naar 1000 stoelen door het aanbrengen van een balkon. Om de zichtlijnen te behouden is dan een vergroting van de toneelhoogte noodzakelijk en een uitbreiding van het toneel. Voor een toneelzaal van 100 stoelen kan ruimte worden gevonden boven de laagbouw aan de zijde van de Molenbuurt op de hoek met de doorgang naar het Canadaplein.

5.4. Podium Victorie

Net als bij Theater De Vest wordt de uitbreiding van de grote zaal van 920 naar 1500 bereikt door uitbreiding ter plaatse. Een middenzaal van 400 is te realiseren op het balkon. Dat betekent dat elders in Alkmaar een plek nodig is waar de openluchtactiviteiten plaatsvinden. Daarvoor is geen eigen terrein nodig, maar het gebruik van een accommodatie als die van het evenemententerrein. Het aanwijzen van een dergelijke locatie wordt onderdeel van het *Uitvoeringsplan*.

6. Valideringsonderzoeken

De vier betrokken instellingen kregen de opdracht om, naast een technische programma van eisen, ook door extern onderzoek te valideren dat de beoogde bezoekersaantallen of aantallen tickets realistisch zijn. Het gaat hier dus om de vraag of de beoogde aantallen in de Alkmaarse

situatie haalbaar zijn op grond van de vraag in de regio en het bereik van de instelling. De financiële haalbaarheid komt in de business cases aan de orde. is. Het is opgedragen aan een bureau met kennis van de branche van de instelling. Voor het ABC Huis en het Stedelijk Museum Alkmaar heeft bureau Berenschot het onderzoek verricht en voor Theater De Vest bureau Knyfe. Voor Podium Victorie deed dat het bureau Bart van de Laak, advies en realisatie. De onderzoeken zijn bijgevoegd in de bijlagen 5.1 tot en met 5.4 van het raadvorstel.

6.1. ABC Huis

Voor wat betreft het bureau Berenschot is het belangrijkste argument om in Alkmaar te kiezen voor een uitbreiding van de vierkante meters van het ABC Huis gelegen in de grotere maatschappelijke rol die bibliotheek en kunstencentrum in de afgelopen jaren zijn gaan vervullen. Zeker in relatie tot de groei van de gemeente en de steeds grotere rol die de organisatie speelt in het Sociaal Domein is er behoefte is aan meer activiteitenruimten. Ook in andere gemeenten ziet Berenschot dat er een omslag is naar hernieuwde groei. Ook heeft een aantal grotere gemeenten in de afgelopen jaren het aantal bibliotheekvestigingen weer uitgebreid of zijn van plan dit te doen.

De Rijksoverheid steunt actief de beweging om bibliotheekvestigingen uit te breiden en bestaande voorzieningen te versterken. Het rijk introduceerde hiervoor in 2022 de regeling 'Eenmalige specifieke uitkeringen lokale bibliotheekvoorzieningen' (SPUK Bieb) met een budget van €56 miljoen voor de jaren 2023-2024. Gemeenten konden via deze regeling financiering aanvragen voor het oprichten van nieuwe bibliotheken, het verbeteren van bestaande voorzieningen en het verruimen van openingstijden. Verwacht wordt dat deze regeling een meer structureel karakter krijgt in het gemeentefonds.

6.2. Stedelijk Museum Alkmaar

Het Stedelijk Museum Alkmaar heeft Berenschot gevraagd of de gevraagde uitbreiding passend is en welke bezoekersaantallen bij de vernieuwde situatie kunnen worden verwacht. Het museum gaat uit van 90.000 bezoekers.

Berenschot vindt het in langdurige bruikleen verwerven van de Collectie Kremer het sterkste argument om het gebouw uit te breiden met tentoonstellingsruimte. Ze zien dit als een unieke kans om het Stedelijk Museum Alkmaar op de kaart te zetten en extra nationale en internationale bezoekers te trekken. Een sprong in bezoekersaantallen betekent volgens Berenschot ook dat de publieksvoorzieningen (balie, horeca, garderobe en toiletten) moeten worden uitgebreid.

Uitgezonderd tijdelijke tentoonstellingen van beeldende kunst op nationaal niveau in de Grote Kerk en kleinere regionale exposities bij Kunstuitleen Alkmaar, de Hortus en Nic Jonk biedt Alkmaar geen ruimte voor (inter)nationale beeldende kunst. Volgens Berenschot kan Stedelijk Museum Alkmaar daarin voorzien.

Berenschot vindt de inschatting van het museum, dat het na verbouwing en de verwerving van de Collectie Kremer jaarlijks gemiddeld 90.000 trekt, realistisch.

6.3. Theater De Vest

De vraagstelling van deze instelling aan bureau Knyfe spitst zich toe op de vraag of het uitbreiden van de grote zaal van 694 naar 1000 stoelen gerechtvaardigd is. Knyfe komt tot de conclusie dat de voorgestelde uitbreiding van de zaalcapaciteit van De Vest naar 1.000 stoelen een strategische en noodzakelijke investering is, die aansluit bij de huidige en toekomstige vraag naar culturele voorzieningen in de regio Alkmaar. De voor hen beschikbare data en analyses -

voor zover binnen de scope van dit onderzoek- ondersteunen deze keuze en wijzen op een duidelijke behoefte aan een grotere zaal, zowel vanuit het perspectief van het publiek als in termen van concurrentiekracht en economische impact.

Uit de benchmark blijkt dat De Vest met de huidige capaciteit aan de onderkant van het regionale spectrum opereert. Theaters in omliggende steden, zoals Schouwburg Het Park in Hoorn (900 stoelen) en het Zaantheater in Zaandam (870 stoelen), beschikken over grotere zalen en hebben daardoor een concurrentievoordeel. Een uitbreiding naar 1.000 stoelen stelt De Vest in staat om op gelijke voet te concurreren en aantrekkelijker te worden voor grotere, landelijk bekende producties. Dit versterkt de positie van Alkmaar als cultureel centrum in Noord-Holland-Noord.

6.4. Podium Victorie

Deze instelling heeft het bureau 'Bart van de Laak, advies en realisatie' gevraagd een validatieonderzoek uit te voeren op grond van een programma van eisen met drie zalen voor 1500, 400 en 100 bezoekers, een bezoekerspotentieel van 225.000 bezoekers en een aantrekkelijkheid voor grote Nederlandse en internationale namen. Van der Laak concludeert dat Podium Victorie met een grotere zaalcapaciteit inderdaad interessant wordt, méér kaarten kan verkopen van shows die nu snel uitverkocht zijn en waardoor méér inwoners van het aanbod gebruik kunnen maken. Met deze combinatie van zalen kan Victorie haar rol in de keten en op het gebied van talentontwikkeling bestendigen en versterkt het haar positie in de regio en in de relatie met boekers.

7. Investeringsramingen

Voor elke bouwactiviteit is door bureau BBN een investeringsraming opgesteld. Ten behoeve van de besluitvorming door de raad zijn twee agenda's ontwikkeld: de Brede agenda en de Groei-agenda. De investeringskosten van de Brede agenda vallen hoger uit dan in de rapportage van het bureau BBN voor de *Kaders voor de Cultuurvisie Alkmaar 2040* is aangegeven. Om daar binnen te blijven is de Groei-agenda toegevoegd.

Brede agenda

- ABC Huis: inloophuis aan het Canadaplein en overige functies in nieuwbouw in Overstad
- Stedelijk Museum Alkmaar: uitbreiden met de vrijkomende ruimte van het ABC Huis
- Theater De Vest: grote zaal van bijna 700 naar 1000 stoelen en extra kleine zaal van 100 stoelen
- Podium Victorie: grote zaal van 900 naar 1500 plaatsen en extra middenzaal van 400 plaatsen

Groei-agenda

- ABC Huis en Stedelijk Museum Alkmaar: uitbreiden met 2000 m² en 2500 m² uit door respectievelijk optopping van het eigen gebouw en het met één laag verhoogd Achter de Vest 1
- Theater De Vest: grote zaal van bijna 700 naar 1000 stoelen en geen extra kleine zaal
- Podium Victorie: grote zaal van 900 naar 1500 plaatsen en extra middenzaal van 400 stoelen

De investeringsramingen worden onderstaand per instelling weergegeven:

Brede agenda

<i>Instelling</i>	<i>Geraamde Investering</i>
ABC Huis	32.398.821
Stedelijk Museum Alkmaar	11.354.123
Theater de Vest	34.456.056
Podium Victorie	13.322.131
<i>Totaal</i>	<i>91.531.131</i>

Groei-agenda

<i>Instelling</i>	<i>Geraamde investering</i>
ABC Huis	8.611.227
Stedelijk Museum Alkmaar	17.771.573
Theater de Vest	30.718.572
Podium Victorie	13.322.131
<i>Totaal</i>	<i>70.423.503</i>

De berekening van de investeringsramingen, bijlagen 6.1. tot en met 6.3 van het raadsvoorstel *Ontwikkelagenda*, zijn vertrouwelijk ter inzage bij de griffie.

8. Ramingen toename huurkosten

Voor de business cases is het belangrijk de toename van de huurkosten te bepalen na de uitbreiding. Die berekening wordt uitgevoerd aan de hand van de in 5 genoemde investeringsramingen. Voor de gebouwen aan het Canadaplein en voor Podium Victorie zijn die opgesteld door Alkmaar Vastgoed BV. Voor het gebouw Achter de Vest 1 is dat de afdeling Vastgoed van de gemeente.

De huurramingen gaan uit van een rekenrente van 1%. Eventuele aanpassingen in de rekenrenteregeling of andere veranderingen in de uitgangspunten worden verwerkt in de definitieve voorstellen tot realisatie per instelling.

De huurramingen worden onderstaand per instelling weergegeven:

Brede agenda

<i>Instelling</i>	<i>Geraamde huurtoename</i>
ABC Huis	1.702.020
Stedelijk Museum Alkmaar	571.457
Theater de Vest	1.672.666
Podium Victorie	878.160
<i>Totaal</i>	<i>4.824.303</i>

Groei-agenda

<i>Instelling</i>	<i>Geraamde huurtoename</i>
ABC Huis	622.975
Stedelijk Museum Alkmaar	873.993
Theater de Vest	1.480.037
Podium Victorie	878.160
<i>Totaal</i>	<i>3.855.165</i>

De berekening van de huurramingen, bijlagen 7.1. tot en met 7.3 van het raadsvoorstel *Ontwikkelagenda*), zijn vertrouwelijk ter inzage bij de griffie.

9. Ramingen subsidies aan de hand van business cases

Voor elk van de instellingen is een business case voor de nieuwe situatie gemaakt op basis van het prijspeil 2025.

De business cases per instelling zijn te vinden in de bijlagen 8.1 tot en met 8.5 van het raadsvoorstel *Ontwikkelagenda*. De daaruit voortkomende subsidiebedragen zijn vermeld in de onderstaande tabel.

De subsidieramingen zijn hieronder samengevat.

Brede agenda

<i>Instelling</i>	<i>Geraamde subsidietoename</i>
ABC Huis	3.388.799
Stedelijk Museum Alkmaar	1.231.550
Theater de Vest	1.779.168
Podium Victorie	820.538
<i>Totaal</i>	<i>7.220.055</i>

Groei-agenda

<i>Instelling</i>	<i>Geraamde subsidietoename</i>
ABC Huis	1.439.962
Stedelijk Museum Alkmaar	1.509.950
Theater de Vest	1.481.225
Podium Victorie	820.538
<i>Totaal</i>	<i>5.251.675</i>

10. Planning

Omdat niet alle instellingen tegelijkertijd kunnen worden aangepakt -dan zou het culturele aanbod al te zeer verschraken- is een proces van 2026-2035 voorzien. Dit proces is voor de groei-agenda verdeeld in vier fasen:

- Achter De Vest 1 (2025-2028)
- ABC/SMA-gebouw (2026- 2029)

- Theater De Vest (2029-2033)
- Podium Victorie (2031-2035)

Een gemiddeld complex project als Achter De Vest 1 vraagt om een voorbereidingstijd van een jaar. Voor een complex traject als de optopping van het ABC/SMA-gebouw is een voorbereidingstijd van twee jaar nodig. De meest complexe projecten als de verbouwingen van Theater De Vest en Podium Victorie vragen een voorbereidingstijd van drie jaar. De uitvoeringstijd is in alle gevallen een tot twee jaar.

Voordat de afronding van de voorbereiding en de ontwerpfasen start, wordt aan de raad gevraagd een definitief besluit te nemen en het college op te dragen de financiële consequenties te verwerken in de (meerjaren)begroting.

Wanneer een instelling een verbouwd pand in gebruik kan nemen, moet de huur worden betaald en daarmee de subsidie aangepast.

10.1. Algemene opzet Ontwikkelagenda

	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Achter de Vest 1												
ABC/SMA-gebouw												
Theater de Vest												
Podium Victorie												

	Algemene projectopzet
	Voorbereiding
	Raad besluit tot de volgende fase van de voorbereiding en de uitvoering, het verstrekken van een voorbereidingskrediet, en het college op te dragen de financiële consequenties te verwerken in de (meerjaren)begroting
	Uitvoering
	Toename subsidieverlening

10.2. Grafische weergave geraamde toename subsidieverlening aan culturele instellingen na gereedkomen uitbreidingen

PROJECT	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Podium Victorie												
Theater De vest												
ABC/SMA geb.												
Achter de Vest 1												

11. Dekking van hogere subsidies door groei van de bevolking

We staan aan de vooravond van een nieuwe groeifase van de Alkmaarse bevolking. Rond 2040 heeft Alkmaar circa 140.000 inwoners in plaats van de huidige ruim 112.000. Die groei is de laatste jaren al ingezet en zal de komende jaren doorzetten, omdat door het groeiende woningbestand ook jonge mensen langer in stad en dorpen blijven en zo invloed hebben op de bevolkingssamenstelling. Meer woningen met hun inwoners brengen meer kosten met zich mee, die worden gecompenseerd door hogere opbrengsten uit gemeentelijke belastingen en heffingen en een hogere uitkering uit het gemeentefonds. De uitkering uit het gemeentefonds groeit meer dan lineair omdat de uitkering per inwoner toeneemt met de schaal van een gemeente. De uitkering uit het gemeentefonds was in 2023 in Alkmaar circa € 2.870 per inwoner en in bijvoorbeeld Castricum met ruim 36.000 inwoners circa € 1.500. In de komende twee jaar neemt weliswaar het gemeentefonds in omvang af, maar op langere termijn is groei onontkoombaar. Dat betekent dat een deel van de hogere uitkering van het gemeentefonds wordt toegekend op grond van de bevolkingsgroei.

In de *Cultuurvisie* wordt vermeld dat in de programmabegroting van de gemeente Alkmaar met een totaal van bijna € 500 miljoen in 2025 circa € 19 miljoen voor cultuur en kunst is gereserveerd. Dat is bijna 4 % van het totale begrotingsbedrag. Bij een stijging van het Alkmaarse aandeel in de uitkering uit het gemeentefonds op grond van bevolkingsgroei met bijvoorbeeld 10, 15 of 20 % neemt die uitkering toe met € 50, 75 of 100 miljoen toe. Bij een aandeel van 4 % betekent dat voor cultuur een toename van respectievelijk € 2.000.000, € 3.000.000 of € 4.000.000

Uit de voorgestelde planning blijkt dat de eerste subsidieverhogingen worden verwacht in 2029-2030 na oplevering van de eerste uitbreiding. Op dat moment is een deel van de verwachte bevolkingsgroei gerealiseerd. Zo is het mogelijk dat aan de hand van de *Ontwikkelagenda* wordt gemonitord - en waar nodig geanticipeerd - op het te realiseren aantal nieuwe woningen. Op die manier kan rekening worden gehouden met het gegeven dat, vanwege grotere bijdragen van het Rijk, bij groei van het inwonersaantal het financieringsperspectief voor capaciteitsuitbreidingen verbetert.

Door het uitwerken en uitvoeren van de *Ontwikkelagenda* kunnen de culturele instellingen verantwoord groeien met het toenemende bevolkingsaantal en blijven werken aan een steeds aantrekkelijker cultureel aanbod. Hiermee wordt recht gedaan aan de adviezen van het rapport van Blueyard dat mede de basis vormde voor de *Kaders voor de Cultuurvisie Alkmaar* en de *Cultuurvisie Alkmaar 2040*. Alkmaar verbetert daarmee de aantrekkelijkheid van (centrum)stad en dorpen.